

EUROOPA ANDMEKAITSEINSPEKTOR

Euroopa Andmekaitseinspektori arvamus järgmise dokumendi kohta „Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega kehtestatakse mitmeaastane ühenduse programm Internetti ja teisi kommunikatsioonitehnoloogiaid kasutavate laste kaitseks”

(2009/C 2/02)

EUROOPA ANDMEKAITSEINSPEKTOR,

Ettepaneku kontekst

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 286,

2. Uus mitmeaastane programm (edaspidi „programm”) esitati jätkuna programmidele „Safer Internet” (1999–2004) ja „Safer Internet Plus” (2005–2008).

võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat, eriti selle artiklit 8,

3. Selles määratakse kindlaks neli tegevussuunist:

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivi 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta ⁽¹⁾,

— ebaseadusliku sisuga materjalide hulga vähendamine ja kahjuliku tegevusega võitlemine võrgus;

— turvalisema võrgukeskkonna edendamine;

— üldsuse teadlikkuse tagamine;

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrust (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta, eriti selle artiklit 41,

— teadmistaasi loomine.

võttes arvesse Euroopa Komisjoni 4. märtsi 2008. aasta taotlust arvamuse esitamise kohta kooskõlas määruse (EÜ) nr 45/2001 ⁽²⁾ artikli 28 lõikega 2,

4. Programm on esitatud asjaomaste ühenduse poliitikavaldkondade, programmide ja meetmetega kooskõlas oleva ja neid täiendavana. Võttes arvesse suurt hulka olemasolevaid regulatiivseid meetmeid, mis käsitlevad laste kaitset uute tehnoloogiate kontekstis, keskendub see pigem tegevusele kui reguleerimisele. Tähelepanu keskpunktis on tehtavate algatuste tõhusus ja tulemuslikkus ning kohandamine uute tehnoloogiate arengule. Seda silmas pidades nähakse ette ulatuslikum teabe ja parimate tavade vahetamine.

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE ARVAMUSE:

5. Raaminstrumentina ei käsitle programm üksikasjalikult võetavaid meetmeid, vaid võimaldab kooskõlas nelja kindlaks määratud tegevussuunisega projektikonkursside ja pakkumismenetluste korraldamist.

I. SISSEJUHATUS

Konsulterimine Euroopa Andmekaitseinspektoriga

Arvamuse põhielemendid

1. Komisjon saatis Euroopa Andmekaitseinspektorile 4. märtsil 2008 kooskõlas määruse (EÜ) nr 45/2001 artikli 28 lõikega 2 ettepaneku Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse kohta, millega kehtestatakse mitmeaastane ühenduse programm Internetti ja teisi kommunikatsioonitehnoloogiaid kasutavate laste kaitseks (edaspidi „ettepanek”). Seda konsulterimist tuleks otsuse preambulis selgelt mainida.

6. Programmi üldised suunised käsitlevad internetti ja muid kommunikatsioonitehnoloogiaid kasutavate laste kaitset, asetamata rõhku küsimuse eraelu kaitse aspektidele ⁽³⁾. Toetades täielikult ettepaneku eesmärki, toob Euroopa Andmekaitseinspektor käesolevas arvamuses esile need eraelu kaitset puudutavad aspektid.

⁽¹⁾ ELTL 281, 23.11.1995, lk 31.

⁽²⁾ ELTL 8, 12.1.2001, lk 1.

⁽³⁾ Mõningad viited eraelu kaitsele võib leida mõjuhinnangus (3.2.2. Spetsiifilised ohud: isikuandmete avaldamine; 3.3. Sihtrühmad; 5.2. Poliitiliste valikute mõju analüüs), kuid neid ei ole olulisel määral välja arendatud.

7. Euroopa Andmekaitseinspektor leiab, et on väga oluline, et kavaldatavad algatused oleksid kooskõlas kehtiva õigusliku raamistikuga, nagu seda ettepanekus on tsiteeritud ⁽¹⁾, ja eelkõige direktiiviga 2000/31/EÜ elektroonilise kaubanduse kohta, direktiiviga 2002/58/EÜ eraelu kaitse kohta elektroonilises keskkonnas ja direktiiviga 95/46/EÜ andmekaitse kohta ⁽²⁾.
8. Isikuandmete kaitset tuleks võtta arvesse erinevate programmiga seotud aspektide ja osalejate puhul: laste isikuandmete kaitse on muidugi peamine küsimus, kuid mitte ainus; samuti tuleks arvesse võtta isikuandmete kaitset seoses laste kaitse eesmärgil jälgitavate isikute ja infosisuga.
9. Neid küsimusi käsitletakse käesolevas arvamuses järgmiselt:
- II osas käsitletakse seost andmekaitse ja laste turvalisuse vahel, rõhutades asjaolu, et laste andmete kaitse on hädavajalik samm suurema turvalisuse ja kuritarvituste ennetamise suunas;
 - III osas rõhutab arvamus tõsiasi, et isikuandmete töötlemine kaasneb ka internetis leiduvast kahtlasest infosisust või seal tegutsevatest kahtlastest isikutest teatamise ning nende filtreerimise ja blokeerimisega:
 - esimeses jaos analüüsitakse andmekaitse perspektiivist kahtlastest isikutest ja faktidest teatamise küsimust;
 - teises jaos keskendutakse tehniliste vahendite rollile;
 - viimase jaos teemaks on tööstusharu ettevõtete vastutus seoses nende kontrolliga kasutajaandmete ja sisuandmete üle.
10. Euroopa Andmekaitseinspektor toetab täielikult programmi eesmärgi ja laste online-kaitses tugevdamiseks kindlaksmääratud tegevussuuniseid. Eelkõige on otsustavateks meetmeteks, mida tuleks edasi arendada, ebaseadusliku ja kahjuliku infosisu vähendamine ning laste ja teiste asjaosaliste teadlikkuse suurendamine.
11. Euroopa Andmekaitseinspektor soovib tuletada meelde, et lapse isikuandmete nõuetekohane kaitse on keske tähtsusega esimene samm turvalisuse tagamiseks võrgus. See seos eraelu puutumatus ja laste turvalisuse vahel on toodud selgelt välja hiljutises ministrite komitee deklaratsioonis interneti kasutavate laste väärikuse, turvalisuse ja eraelu kaitse kohta ⁽³⁾. Deklaratsioonis tuletatakse meelde laste õigust väärikusele, erilisele kaitsele ja hoolitsusele, mis on vajalik nende heaoluks, ning „*kaitsese kõikide diskrimineerimise ning meelevaldse ja ebaseadusliku eraellu sekkumise vormide eest ning nende au ja maine vastaste ebaseaduslike rünnakute eest*”.
12. Laste eraelu kaitsega seotud ohtude näitena märgitakse deklaratsioonis laste tegevuse jälitatavust, mis võib muuta nad kuritegevuse, nagu seksuaalsetel eesmärkidel tehtavate ettepanekute või muu ebaseadusliku tegevuse objektiks. Profiilide koostamist ja isikuandmete säilitamist laste tegevuse kohta märgitakse samuti võimaliku väärkasutamise allikana (sh kaubanduslikel eesmärkidel või haridusasutuste või võimalike tööandjate teostatavate otsingute jaoks). Deklaratsioonis esitatakse seetõttu üleskutse eemaldada või kustutada piisavalt lühikese aja jooksul laste poolt interneti jäetud infosisu ja jäljed ning töötada välja ja edendada lastele jagatavat teavet, eelkõige teabele juurdepääsu võimaldavate vahendite pädeva kasutamise, infosisu kriitilise analüüsi arendamise ja kohaste suhtlemisoskuste omandamise kohta.
13. Euroopa Andmekaitseinspektor toetab neid järeldusi. Eelkõige peab ta oluliseks suurendada laste teadlikkust isikuandmete, nagu tegeliku nime, vanuse ja elukoha spon-taanse avaldamisega seotud ohtude kohta.
14. Mitmeaastase programmi pakutavate meetmete punkt 3 ⁽⁴⁾ keskendub lastele, vanematele, hooldajatele ja haridustöötajatele suunatud meetmete kaudu eraldi üldsuse teadlikkuse tagamisele selle kohta, millised võimalused ja ohud on seotud online-tehnoloogiate kasutamisega, ning võrgukeskkonnas turvalisuse tagamise kohta. Ettepanekus märgitud vahendite seas on asjakohase teabe jagamine ning selliste kontaktpunktide loomine, kust lapsevanemad ja lapsed saavad vastuseid küsimustele, kuidas tagada enda turvalisus võrgus; need kaks kasulikku vahendit peaksid integreerima selgesõnaliselt lapse isikuandmete kaitse mõõtme.
15. Euroopa Andmekaitseinspektor soovib rõhutada, et selles kontekstis on asjakohased partnerid andmekaitseasutused. Neid tuleks sellistena ka ettepanekus mainida, eelkõige kohtades, kus see näeb ette koostöö ning teabe, kogemuste ja heade tavade jagamise edendamise siseriiklikul ja Euroopa tasandil ⁽⁵⁾.

II. ISIKUANDMETE KAITSE JA LASTE TURVALISUS

- ⁽¹⁾ Seletuskiri, 2.1. Õiguslik taust; Mõju hindamise kommenteeritud kokkuvõte, 1.2. Praegune olukord: õigusaktid.
- ⁽²⁾ — Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2000. aasta direktiiv 2000/31/EÜ infoühiskonna teenuste teatavate õiguslike aspektide, eriti elektroonilise kaubanduse kohta siseturul (direktiiv elektroonilise kaubanduse kohta) (EÜT L 178, 17.7.2000, lk 1);
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiiv 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatus kaitset elektroonilise side sektoris (eraelu puutumatus ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv) (EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37);
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31).

⁽³⁾ Ministrite komitee poolt 20. veebruaril 2008 ministrite asetäitjate 1018. kohtumisel vastu võetud deklaratsioon; kättesaadav interneti-aadressil: [wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?Ref=Decl\(20.02.2008\)&Ver=0001](http://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?Ref=Decl(20.02.2008)&Ver=0001) (inglise keeles).

⁽⁴⁾ I lisa, Meetmed, punkt 3.

⁽⁵⁾ I lisa, Meetmed, punkt 1.

16. Sellega seoses võib liikmesriikides ning Euroopa Majanduspiirkonna liikmete poolt võetud hiljutiste meetmete näitlikustamiseks mainida mitmeid algatusi. Rootsi andmekaitseasutus viib läbi iga-aastase uuringu noorte suhtumise kohta interneti ja jälgimisse, nagu ka Ühendkuningriigi andmekaitseasutus⁽¹⁾, mis viis läbi 2000-le 14–21-aastasele lapsele suunatud uuringu. Norra andmekaitseasutus käivitas 2007. aasta jaanuaris koolidele suunatud hariduskampania⁽²⁾. Portugalis on andmekaitseasutuse ja haridusministeeriumi vahel allkirjastatud protokoll andmekaitsekultuuri edendamiseks internetis ja eelkõige sotsiaalsetes võrgustikes⁽³⁾. Selle projekti tulemusena on Portugali sotsiaalsed võrgustikud integreerinud 10–15-aastaste laste jaoks mõeldud liidese ja maskoti.
17. Need näited illustreerivad andmekaitsevaldkonna osalejate aktiivset ja otsustavat rolli laste kaitsmisel internetis ja vajadust hõlmata nad selgesõnaliselt partneritena mitmeaastasesse programmi.

III. ISIKUANDMETE KAITSE JA TEISTE SIDUSRÜHMADE ÕIGUSED

I. Aruandlus ja teabevahetus

18. Ettepaneku esimene punkt („ebaseadusliku sisuga materjalide vähendamine ja kahjuliku tegevusega võitlemine võrgus“⁽⁴⁾) hõlmab ühe oma peamise meetmena kontaktpunktide loomise ebaseadusliku sisuga materjalidest ja kahjulikust tegevusest teatamiseks. Pole kahtlust, et tõhusaks võitlemiseks ebaseadusliku sisuga materjalide ja kahjuliku tegevusega tuleb nendest teatada pädevatele asutustele. Tegelikult on kontaktpunktid juba loodud nii seoses laste kaitsega kui ka näiteks rämpsposti vastaseks võitluseks⁽⁵⁾.
19. Euroopa Andmekaitseinspektor märgib siiski, et kahjuliku infosisu mõiste on jätkuvalt ebaselge: puuduvad viited selle kohta, kes vastutab kahjuliku infosisu määramise eest ning milliste kriteeriumide alusel. See on seda murettekitavam, võttes arvesse sellisest infosisust teatamise võimalikke tagajärgi.
20. Lisaks sellele, nagu eespool märgitud, pole käesoleva raamprogrammi puhul küsimus mitte ainult laste isikuandmetes, vaid ka nende isikute isikuandmetes, kes on seotud mingil viisil võrgus ringleva teabega. Nii võib olla näiteks tegemist isikuga, keda kahtlustatakse väärkäitumises ja kellest kahtlustatavana teada antakse, aga ka isikuga, kes kahtlasest

tegevusest või infosisust teatab, või kuritarvituse ohvriga. Selline teave on vajalik teatamissüsteemi tõhusaks toimimiseks, kuid Euroopa Andmekaitseinspektor peab oluliseks tuletada meelde, et seda tuleb alati töödelda kooskõlas andmekaitse põhimõtetega.

21. Osa asjaomastest andmetest võivad vajada isegi erikaitset, kui neid võib lugeda tundlikeks andmeteks direktiivi 95/46/EÜ artikli 8 mõistes. Nii võib see olla andmete puhul, mis on seotud autorite rikkumistega või kuritarvituse ohvritega, eriti lapsporno puhul. Tuleb märkida, et siseriiklikul tasandil on mõned teatamissüsteemid muutnud vajalikuks andmekaitsealaste õigusaktide muutmise, et võimaldada kahtlustatavaid õigusrikkujaid ja ohvreid puudutavate kohtumenetlustega seotud andmete töötlemist⁽⁶⁾. Euroopa Andmekaitseinspektor rõhutab asjaolu, et mis tahes loodav teatamissüsteem peab võtma arvesse kehtivat andmekaitse- raamistikku. Selle puhul on otsustava tähtsusega üldise huvi näitamine ning tagatised selle kohta, et süsteemi üle teostatakse järeelvalvet, põhimõtteliselt õiguskaitsesüsteemide poolt.

II. Tehniliste vahendite roll eraelu puutumatuse kaitse seisukohast

22. Ühe lahendusena ebaseadusliku sisuga materjalide ja kahjuliku käitumisega tegelemiseks edendatakse tehniliste vahendite kasutamist⁽⁷⁾. Selliste vahendite kohta on toodud näiteid mõjuhinnangus⁽⁸⁾ ning need hõlmavad vanuse tuvastamise, näo tuvastamise (ohvrite tuvastamiseks õiguskaitsesüsteemide poolt) ja filtreerimistehnoloogiad. Ettepaneku kohaselt tuleks neid vahendeid kohandada paremini praktiliste vajadustega ning asjaomastel sidusrühmadel peaks olema neile parem juurdepääs.
23. Euroopa Andmekaitseinspektor on juba võtnud selge seisukoha⁽⁹⁾, toetades uute tehnoloogiate kasutamist üksikisikute õiguste kaitse tugevdamiseks. Andmekaitseinspektor leiab, et „eraelu kavandatud puutumatuse“ põhimõte peaks olema tehnoloogia arengu lahutamatuks osaks, hõlmates isikuandmete töötlemist. Euroopa Andmekaitseinspektor ergutab seetõttu tugevalt selliste projektide väljaarendamist, mille eesmärk on arendada tehnoloogiaid sellel suunal.
24. Eriti oluline on välja töötada süsteemid, mis vähendavad võimalikult palju laste isikuandmete levikut, tagades neile usaldusväärse kaitse, ning võimaldada lastel seega infoühiskonna uute vahendite, nagu sotsiaalsete võrgustike kasutamist turvalisemal viisil.

⁽¹⁾ Vt internetiaadressi: www.ico.gov.uk/youngpeople (inglise keeles).

⁽²⁾ Vt internetiaadressi: www.dubestemmer.no (norra ja inglise keeles).

⁽³⁾ Vt internetiaadressi: dadus.cnpd.pt/ (portugali keeles).

⁽⁴⁾ Ettepaneku I lisa.

⁽⁵⁾ Vt nt Belgia ametiasutuste poolt sel eesmärgil loodud veebisaiti: www.ecops.be (hollandi, prantsuse, saksa ja inglise keeles).

⁽⁶⁾ Vt Belgia 8. detsembri 1992. aasta andmekaitseasutuse artikli 3 lõiget 6, mis käsitleb andmete töötlemist kadunuks kuulutatud ja seksuaalselt kuritarvitatud lastest teatamise keskuse poolt.

⁽⁷⁾ I lisa, Meetmed, punkt 1.

⁽⁸⁾ Mõjuhinnang, punkt 3.1.

⁽⁹⁾ Euroopa Andmekaitseinspektori 2006. aasta aruanne, osa 3.5.1. Tehnoloogilised arengud.

25. Tuleks siiski meelde tuletada, et olenevalt nende kasutamise viisist võivad tehnoloogilised vahendid mõjutada inimesi erineval moel. Kui neid kasutatakse teabe filtreerimiseks või blokeerimiseks, võivad nad peatada laste juurdepääsu potentsiaalselt kahjulikule infosile, aga ka piirata isikute juurdepääsu seaduslikule teabele.
26. Ehkki peamiseks mureks on siinkohal teabele juurdepääsu vabadus, põhjustavad sellised vahendid tagajärgi ka eraelu puutumatusel seisukohast. Filtreerimine, eriti selle kõige viimastes arendusversioonides, mis hõlmavad kasutaja tuvastamist, võib toimida, tuginedes erinevatele kindlaksmääratud kriteeriumidele, sealhulgas isikuandmetele, nagu võrku ühendatud isiku vanus (et takistada täiskasvanute või laste juurdepääsu konkreetsele infosile), infosisu ning teabe autori identiteediga seotud andmeliiklusandmed. Olenevalt viisist, kuidas neid isikuandmeid — automatiseeritud — töödeldakse, võivad asjaomased isikud kogeda tagajärgi nende õigusele võrgus suhelda.
27. Filtreerimis- ja blokeerimisvahendeid peab seetõttu kasutama võrgule juurdepääsu kontrolliks ettevaatlikult, võttes arvesse nende võimalikku negatiivset mõju ning kasutades täielikult ära tehnoloogia pakutavaid võimalusi eraelu puutumatusel edendamiseks.
28. Euroopa Andmekaitseinspektor tervitab mõjuhinna teatud täpsustust⁽¹⁾, mille kohaselt ei tohiks ükski pakutud valikuvõimalustest mõjutada õigust eraelu puutumatusel ja sõnavabadust. Andmekaitseinspektor jagab samuti selles väljendatud seisukohta, et üks peamisi kasutaja õiguste suurendamise, st „paremate valikute tegemise ja asjakohaste meetmete võtmise võimaldamise” eesmärgi on laste kaitsmine⁽²⁾.
31. Loomulikult on tervitatav tööstusharu koostöö laste ja muude asjaosaliste, nagu vanemate ja haridustöötajate teadlikkuse suurendamisel. Hoiatussüsteemide ja veebisaitide moderaatorite loomine, mis võimaldab ebasobiva infosisu välistada, on samuti oluline infosisu pakkujate vastutuse aspekt.
32. Mis puudutab telekommunikatsiooniteenuse pakkujaid, siis on vastuoluline küsimus telekommunikatsiooniteenuste jälgimine, kas intellektuaalomandiõigustega kaitstud infosisu või muu ebaseadusliku infosisu üle järelevalve teostamiseks. See tekitab küsimuse konkreetset (telekommunikatsiooni) teenust pakkuva kommertsteenuse osutaja sekkumisest valdkonda, kuhu ta põhimõtteliselt ei peaks sekkuma, st järelevalve teostamisse telekommunikatsiooni sisu üle. Euroopa Andmekaitseinspektor tuletab meelde, et sellist kontrolli ei peaks teostama põhimõtteliselt teenuseosutajad ja seda kindlasti mitte süstemaatiliselt. Kui see on erakorralistel asjaoludel vajalik, peaks see olema põhimõtteliselt õiguskaitseasutuste ülesanne.
33. Artikli 29 kohane tööühm tuletas oma 18. jaanuari 2005. aasta arvamuses seoses selle küsimusega meelde⁽⁴⁾, et „elektroonilist kaubandust käsitleva direktiivi 2000/31/EÜ artikli 15 kohaselt ei saa internetiteenuse pakkujatele panna jälgimise ja koostöö tegemise süstemaatilist kohustust. (...) Nagu andmekaitseinspektori artiklis 8 märgitud, võib õigusrikkumiste, süüdimõistvate kohtuotsuste ja turvameetmetega seotud andmeid töödelda ainult liikmesriikide rakendatavatel rangetel tingimustel. Ehkki igal üksikisikul on loomulikult õigus töödelda kohtumenetlusega seotud andmeid ennast hõlmava kohtuvaidluse raames, ei lähe see põhimõte nii kaugele, et lubada kolmandatel pooltel isikuandmeid sügavuti uurida, koguda ja tsentraliseerida, sealhulgas eelkõige teostada üldisi süstemaatilisi otsinguid, nagu interneti üksikasjalik läbiotsimine (...). Selline uurimine on kohtuasutuste pädevuses.”

III. Teenuseosutajate vastutus

29. Ettepanekus peetakse kõigi sidusrühmade koostööd sidetehnoloogiate kasutamise laste kaitse tugevdamise vajalikuks osaks. Nende sidusrühmade seas nähakse ettepanekus⁽³⁾ ette tööstusharu osalemine ja kaasatus, eelkõige isereguleerimise kaudu.
30. Vastutades telekommunikatsiooni- ja sisuteenuste osutamise eest, omavad selle tööstusharu ettevõtted teatavat mõju ebaseaduslikuks või kahjulikuks peetavast teabest teatamise ning selle filtreerimise ja blokeerimise üle. Selle üle, millisel määral neile võib sellise ülesande õiguslikust perspektiivist tegelikult anda, võiks toimuda arutelu.
34. Valdkonnas, mis puudutab sõnavabadust, juurdepääsu teabele, eraelu kaitset ja muid põhiõigusi, tekitab selline erasektori sekkumine küsimuse, kas kasutatavad vahendid proportsionaalsed. Euroopa Parlament võttis hiljuti vastu resolutsiooni, kus rõhutatakse vajadust leida üksikisikute põhiõigustega kooskõlas olev lahendus⁽⁵⁾. Resolutsiooni punktis 23 märgib parlament interneti kui „kultuuri väljendusvormi ulatuslikku platvormi, teadmistele juurdepääsu platvormi ning Euroopa loovuses demokraatliku osalemise platvormi, ühendades põlvkondi infoühiskonna kaudu” ning „kutsub komisjoni ja liikmesriike seetõttu üles vältima meetmete võtmist, mis lähevad vastuollu kodanikuvabaduste ja inimõigustega, samuti proportsionaalsuse, tõhususe ja hoiatamise põhimõtetega, nagu näiteks Interneti-ühenduse katkestamine”.

⁽¹⁾ Mõjuhinna, punkt 5.2.

⁽²⁾ Ses mõttes peaksid filtrid panema peale vanemad ning need peaksid olema desaktiveeritavad, nii et täiskasvanule jääks täielik kontroll filtreerimise üle.

⁽³⁾ Preambuli põhjendus 8; I lisa, punkt 1.4; Mõju hindamise kommenteeritud kokkuvõte, punkt 3.1.

⁽⁴⁾ Artikli 29 kohase tööühma töödokument intellektuaalomandiõigustega seotud andmekaitseküsimuste kohta, WP 104.

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi 10. aprilli 2008. aasta resolutsioon kultuuritööstuse kohta Euroopas (2007/2153(INI)), punkt 23.

35. Euroopa Andmekaitseinspektor leiab, et leida tuleb tasakaal ebaseadusliku infosisu vastase võitluse legitiimsuse eesmärgi ja kasutatavate vahendite kohase olemuse vahel. Andmekaitseinspektor tuleb meelde, et mis tahes telekommunikatsioonivõrkude jälgimine, kui see on erijuhtudel vajalik, peaks olema õiguskaitseasutuste ülesanne.

IV. JÄRELDUSED

36. Euroopa Andmekaitseinspektor toetab ettepanekut, mis käsitleb mitmeaastast programmi interneti ja teisi kommunikatsioonitehnoloogiaid kasutavate laste kaitseks. Andmekaitseinspektor tervitab asjaolu, et selle programmiga soovitakse keskenduda uute tehnoloogiate arengule ja konkreetsete meetmete väljatöötamisele laste kaitse tõhustamiseks.

37. Euroopa Andmekaitseinspektor tuleb meelde, et isikuandmete kaitse on võrgukeskkonnas laste turvalisuse saavutamise oluline eeldus. Vältida tuleb laste isikuandmete väärkasutamist, kasutades programmis kavandatud tegevussuuniseid ja eelkõige järgmist:

- laste ja teiste sidusrühmade, nagu vanemate ja haridustöötajate teadlikkuse tagamine;
- tööstusharu poolt parimate tavade väljatöötamise edendamine;
- eraelu puutumatus kaitsega kooskõlas olevate tehnoloogiliste vahendite väljatöötamise edendamine;

— heade tavade ja praktiliste kogemuste vahetamise soodustamine asjakohaste asutuste, sealhulgas andmekaitseasutuste vahel.

38. Neid meetmeid tuleks arendada, ilma et jäetaks tähelepanuta asjaolu, et laste kaitse toimub keskkonnas, kus võidakse kokku puutuda ka teiste isikute õigustega. Igasugused teabe kogumise, blokeerimise ja sellest teatamise algatused peaksid olema kooskõlas kõigi asjaomaste isikute põhiõigustega ning andmekaitsealase õigusliku raamistikuga. Eelkõige tuleb Euroopa Andmekaitseinspektor meelde, et mis tahes telekommunikatsioonivõrkude jälgimine, kui see on eriasjaoludel vajalik, peaks olema õiguskaitseasutuste ülesanne.

39. Euroopa Andmekaitseinspektor märgib, et käesolev programm on üldine raamistik edasiste konkreetsete meetmete võtmiseks. Andmekaitseinspektor leiab, et mõned käesolevas märkuses tehtud tähelepanekud on esimeseks sammuks ning neid võiks praktilisel tasandil edasi arendada, viidates kooskõlas programmi tegevussuunistega veel käivitavatele projektidele. Andmekaitseinspektor teeb soovitusi, et nende praktiliste projektide kindlaks määramisesse võiks olla tihedalt kaasatud andmekaitseasutused. Andmekaitseinspektor viitab samuti artikli 29 kohase töörühma tegevusele selles valdkonnas ja eelkõige selles töörühmas praegu käimasolevale tööle sotsiaalsete võrgustike alal ⁽¹⁾.

Brüssel, 23. juuni 2008

Peter HUSTINX
Euroopa Andmekaitseinspektor

⁽¹⁾ Vt 18. veebruari 2008. aasta töödokumenti 1/2008 laste isikuandmete kaitse kohta, WP 147, ning üldisema ülevaate saamiseks töörühma 2008.–2009. aasta tööprogrammi, mis hõlmab sotsiaalseid võrgustikke. Mõlemad on kättesaadaval internetiaadressil: http://ec.europa.eu/justice_home/fsj/privacy/workinggroup/wpdocs/2008_en.htm